

## บทที่ 5

### สรุป อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยในเชิงปริมาณ (Quantitative) ซึ่งใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กำหนดให้โดยการให้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ด้วยการวัดครั้งเดียว (One shot Descriptive Study) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน มีขั้นตอนการสุ่มคือ ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) การสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน (Proportion Sampling) และการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้กลุ่มเป้าหมายจำนวน 400 คน

สถิติที่ใช้ในการอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย และพฤติกรรมการเปิดข่าวสาร จะใช้สถิติเชิงพรรณนา อาทิ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้การทดสอบค่าเฉลี่ยสำหรับประชากร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test Groups) ค่าสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One Way ANOVA) และค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หรือระดับนัยสำคัญ 0.05

การศึกษาเรื่อง ทศนคติของนิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อราชบัณฑิตยสถาน ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้

1. เพื่อศึกษาความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์ของนิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครกับความรู้เกี่ยวกับราชบัณฑิตยสถาน
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์ของนิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครกับทัศนคติที่มีต่อราชบัณฑิตยสถาน
3. เพื่อศึกษาความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์ของนิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครต่อพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการเกี่ยวกับราชบัณฑิตยสถาน
4. เพื่อศึกษาความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์ของนิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครกับพฤติกรรมการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของนิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อราชบัณฑิตยสถานกับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการ

6. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของของนิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อราชบัณฑิตยสถานกับพฤติกรรมการใช้บริการทางวิชาการของ ราชบัณฑิตยสถาน

### สรุปผลการวิจัย

#### ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เพศ ชั้นปี สาขาวิชาที่ศึกษา และรายได้ครอบครัว จากจำนวนกลุ่มเป้าหมาย 400 คน ซึ่งจากการศึกษาพบว่า เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 50.25 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 49.75 กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 คิดเป็น ร้อยละ 41.5 รองลงมาคือ ระดับชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 20.75 กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในสายวิทย์ คิดเป็นร้อยละ 52.25 และกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.25 รองลงมาคือ รายได้ครอบครัวระหว่าง 22,000-50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30

#### ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับราชบัณฑิตยสถานของกลุ่มเป้าหมาย

ในส่วนของความรู้เกี่ยวกับราชบัณฑิตยสถานของกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ จะมีความรู้เกี่ยวกับหน้าที่หลักของราชบัณฑิตยสถาน คือ ค้นคว้า วิจัย บำรุงสรรพวิชาและ เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 80 ในเรื่องความรู้ด้านกิจกรรมทางวิชาการของ ราชบัณฑิตยสถาน กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ไม่รู้จักกิจกรรมทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน คิดเป็นร้อยละ 43.5 และรู้จักกิจกรรมทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานในการจัดสัมมนาทาง วิชาการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.75 ส่วนความรู้ด้านผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่จะมีความรู้ในด้านผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานในด้าน หนังสือพจนานุกรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.75

### ตอนที่ 3 พฤติกรรมการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน

ในส่วนของพฤติกรรมการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน พบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานประเภทการให้บริการตอบคำถามทางเว็บบอร์ดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38 รองลงมาคือใช้บริการตอบคำถามไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) คิดเป็นร้อยละ 37.75 ในด้านความบ่อยครั้งในการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีความถี่ในการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน ด้วยความถี่ ปีละ 1 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.25

### ตอนที่ 4 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน

ในด้านพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน พบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน จากสื่อเฉพาะกิจ ด้วยความถี่ปีละ 1 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.5 รองลงมาคือ ความถี่ปีละ 2-3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.75 และกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน จากสื่อมวลชน ด้วยความถี่ปีละ 1 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74 รองลงมาคือ ความถี่ปีละ 2-3 ครั้ง ร้อยละ 53 อันดับ 3 คือ ความถี่ปีละ 4-5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.25

นอกจากนี้ กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน จากสื่อเอกสารแผ่นพับ ด้วยความถี่ ปีละ 1 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.33

กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน จากสื่อวารสารราชบัณฑิตยสถาน ด้วยความถี่ ปีละ 1 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.82 กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานจากสื่อจดหมายข่าวราชบัณฑิตยสถาน ด้วยความถี่ ปีละ 1 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.83 กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน จากสื่อหนังสือวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน ด้วยความถี่ 2-3 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.17 กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน จากสื่อบุคคล ด้วยความถี่ ปีละ 1 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.85 กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน

จากสื่อโทรทัศน์ ด้วยความถี่ปีละ 1 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.64 กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน จากสื่อวิทยุ ด้วยความถี่ปีละ 1 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.67 กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน จากสื่อหนังสือพิมพ์ ด้วยความถี่ปีละ 1 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.60 กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน จากสื่อวิทยุ ด้วยความถี่ปีละ 1 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.81 กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน จากสื่อ Internet ด้วยความถี่ปีละ 1 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.62 และกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน จากสื่ออื่น ๆ ด้วยความถี่ปีละ 1 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.55

#### ตอนที่ 5 ทักษะที่มีต่อราชบัณฑิตยสถานของกลุ่มเป้าหมาย

ในด้านทักษะที่มีต่อราชบัณฑิตยสถาน พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีทัศนคติตามหัวข้อต่าง ๆ ในระดับต่าง ๆ กันไป โดยกลุ่มเป้าหมายมีทัศนคติโดยรวมเกี่ยวกับการให้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานภาพรวมอยู่ในเชิงบวก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.45 และกลุ่มเป้าหมายมีทัศนคติต่อผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานในเชิงบวก เห็นได้จากค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.48 และมีทัศนคติต่อการให้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานในเชิงบวกเช่นกัน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.44 ดังสามารถสรุปได้จากตารางที่ 5.1 ดังนี้

ตารางที่ 5.1

สรุปผลการศึกษาทัศนคติของนิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร  
ที่มีต่อการให้บริการทางวิชาการและผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน

ทัศนคติ	ค่าเฉลี่ย	S.D	เกณฑ์
การให้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน	3.44	0.786	เชิงบวก
ผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน	3.48	0.859	เชิงบวก
รวม	3.45	0.823	เชิงบวก

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อทัศนคติในด้านการให้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน พบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงบวกมากที่สุด ในหัวข้อ การให้บริการสอบถามข้อมูลของราชบัณฑิตยสถานเพียงพอต่อความต้องการ มีค่าเฉลี่ย 4.05 รองลงมาคือ ได้รับความรู้มากขึ้นจากการใช้บริการสอบถามข้อมูลจากราชบัณฑิตยสถาน มีค่าเฉลี่ย 3.85 ส่วนหัวข้อที่กลุ่มเป้าหมายมีทัศนคติต่อการให้ทางวิชาการบริการของราชบัณฑิตยสถานน้อยที่สุดในหัวข้อกลุ่มเป้าหมายไม่ได้รับความสะดวกในการใช้บริการตอบคำถามของราชบัณฑิตยสถาน มีค่าเฉลี่ย 3.01 (เชิงลบ) ส่วนทัศนคติของกลุ่มเป้าหมายต่อผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน พบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงบวกมากที่สุด ในหัวข้อ เกี่ยวกับผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานน่าเชื่อถือ มีค่าเฉลี่ย 4.08 รองลงมาคือ หัวข้อ ผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานสามารถนำมาใช้อ้างอิงในรายงานหรืองานวิจัยได้ มีค่าเฉลี่ย 3.96 ส่วนหัวข้อที่กลุ่มเป้าหมายมีทัศนคติต่างออกไปคือ ไม่น่าสนใจ ในหัวข้อผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานเน้นทางด้านวิชาการมากเกินไป มีค่าเฉลี่ย 2.87 (เชิงลบ)

### อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ทัศนคติของนิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อราชบัณฑิตยสถาน มีประเด็นที่น่าสนใจที่จะนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

#### ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มเป้าหมาย

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มเป้าหมายที่เก็บข้อมูลได้ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 50.25 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 49.75 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณก นิลดำ (2549) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ ทัศนคติของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อข้อความสั้น (SMS) ที่พบว่าการเก็บข้อมูลส่วนใหญ่กลุ่มประชากรเป็นเพศหญิง จากผลการวิจัยนี้อาจวิเคราะห์ได้ว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอาจเนื่องมาจาก เพศหญิงโดยทั่วไปจะให้ความสนใจต่อข้อมูลทางวิชาการและการศึกษา จึงรู้จักและให้ความสนใจหน่วยงานราชบัณฑิตยสถานมากกว่า ทั้งผลงานทางวิชาการและการให้บริการวิชาการ จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง การศึกษาครั้งนี้กลุ่มเป้าหมายจะศึกษาอยู่ระหว่างชั้นปีที่ 1-4 ในระดับอุดมศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่มีช่วงอายุใกล้เคียงกัน คืออยู่ในช่วงอายุประมาณ 19-23 ปี โดยกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 41.5 รองลงมาคือ ระดับชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 20.75 ซึ่งความแตกต่างทางด้านชั้นปีนี้

อาจมีผลต่อพฤติกรรมกรรมการเปิดรับสื่อ ทักษะคิด และความรู้ในด้านต่าง ๆ ผู้ที่มีการศึกษาในชั้นสูงกว่า ย่อมมีอายุมากกว่าผู้ที่ศึกษาในชั้นปีต่ำกว่า จึงส่งผลให้ผู้ที่มีการศึกษาดีกว่า จะเลือกใช้สื่อมากกว่า ทำให้กลุ่มเป้าหมายในแต่ละชั้นปีอาจรู้จัก และเคยใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน แตกต่างกัน

ลักษณะทางประชากรในด้านสาขาวิชา ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ ศึกษายู่ในสายวิทย์ คิดเป็นร้อยละ 52.25 ซึ่งจะเห็นได้ว่า กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษายู่ในสายวิทย์มีมากกว่า อาจเนื่องจากกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ที่ศึกษาในสายวิทย์ อาจมีการใช้ผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานมาก สอดคล้องกับแนวคิดความแตกต่างทางประชากรศาสตร์ที่ว่า คนที่ได้รับการศึกษา ที่แตกต่างกัน ในระบบการศึกษาที่แตกต่างกัน หรือในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน ย่อมมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์ ธรรมเนียม ค่านิยม และความต้องการที่แตกต่างกันไป (ปรมะ สตะเวทิน, 2542, น. 108) ส่วนลักษณะประชากรศาสตร์ทางด้านรายได้ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 50,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.25 ซึ่งจัดว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่จัดอยู่ในกลุ่มที่มีสถานทางเศรษฐกิจและสังคมดี

## **ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับราชบัณฑิตยสถานของกลุ่มเป้าหมาย**

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับราชบัณฑิตยสถาน โดยกลุ่มเป้าหมายมีความรู้เกี่ยวกับหน้าที่หลักของราชบัณฑิตยสถานว่ามีหน้าที่ในการค้นคว้า วิจัย บำรุงสรรพวิชาและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน 320 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ซึ่งนับว่าอยู่ในระดับสูง และกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ด้านกิจกรรมทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน ในการจัดสัมมนาทางวิชาการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.75 ส่วนกลุ่มเป้าหมายมีความรู้เกี่ยวกับผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน ในด้านหนังสือพจนานุกรมมาก ซึ่งเป็นสื่อเฉพาะกิจที่เป็นที่รู้จักของกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.75 ราชบัณฑิตยสถานเองมีการใช้สื่อสารมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจในการเผยแพร่องค์กรและผลงานขององค์กรอย่างต่อเนื่องเพื่อการส่งข่าวสารไปยังประชาชนภายนอกองค์กร ให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ต่อบริการมากขึ้น รวมทั้งการได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ด้วย ราชบัณฑิตยสถานมีการประชาสัมพันธ์เชิงรุก เช่น การใช้สื่อทางวิทยุ เช่น รายการ “รู้ รัก ภาษาไทย” ทางสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ทางโทรทัศน์ เช่น โฆษณาประชาสัมพันธ์รณรงค์การใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง รวมทั้งมีการใช้สื่อเฉพาะกิจเพื่อให้ได้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดย อาดัมส์ (Adams, 1971, p. 71 อ้างถึงใน จรัสลักษณ์ ผลบริบูรณ์เจริญ, 2542, น. 34) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของสื่อเฉพาะกิจไว้

ดังนั้น คือ สื่อเฉพาะกิจจัดว่ามีความสำคัญต่อการเผยแพร่วรรณกรรมและข่าวสารข้อมูล เพราะสื่อเฉพาะกิจเป็นสื่อที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ การใช้สื่อเฉพาะกิจเป็นการให้ความรู้และข่าวสารที่เป็นเรื่องราวเฉพาะอย่าง โดยมีกลุ่มเป้าหมาย (Target Audience) ที่กำหนดไว้แน่นอน จากการเผยแพร่ความรู้ ผลงาน กิจกรรมทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานอย่างต่อเนื่องทำให้ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มเป้าหมายรู้จักราชบัณฑิตยสถานในระดับหนึ่ง

### **ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน**

นิติต นักศึกษามีพฤติกรรมการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน ส่วนกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน ด้วยความถี่ ปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 39.25 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ต่ำอาจเนื่องจากการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานที่ยังไม่เป็นที่แพร่หลาย และยังไม่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีการใช้บริการตอบคำถามทางเว็บบอร์ดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38 เป็นผลมาจากการที่กลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มนิสิตนักศึกษาซึ่งจากแนวคิดทางประชากรศาสตร์และทฤษฎีการเปิดรับข่าวสารที่ว่า การศึกษาอาชีพรายได้ล้วนแต่เป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดรูปแบบการดำเนินชีวิต และพฤติกรรมการสื่อสารของคนในสังคม คนที่ได้รับการศึกษา ที่แตกต่างกัน ในระบบการศึกษาที่แตกต่างกัน หรือในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน ย่อมมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์ รสนิยม ค่านิยม และความต้องการที่แตกต่างกันไป ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์อย่างมากกับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ทั้งในส่วนของประเภท และเนื้อหาสื่อที่เปิดรับ (ปรมมะ สตะเวทิน, 2542, น. 108)

กลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มที่อยู่ในระดับอุดมศึกษา และเป็นกลุ่มช่วงวัยรุ่นจึงมีการเปิดรับใช้ข่าวสาร และใช้บริการสื่อที่เป็นสื่อใหม่คือ อินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมากผ่านการใช้บริการทางเว็บบอร์ดมากที่สุด เนื่องจากเป็นสื่อที่วัยรุ่นนิยม และสามารถเข้าถึงได้ง่าย

### **ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน**

พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน กลุ่มเป้าหมายมีความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจของราชบัณฑิตยสถานมากที่สุด ด้วยความถี่ปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 66.5 (สื่อ เอกสารแผ่นพับ เช่น แผ่นพับเกี่ยวกับกิจกรรมราชบัณฑิต หรือแผ่นพับโฆษณาหนังสือวิชาการราชบัณฑิต หนังสือวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน เช่นหนังสือพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ศัพท์บัญญัติสาขาต่าง ๆ จดหมายข่าวราชบัณฑิตยสถาน สื่อบุคคล

วารสารราชบัณฑิตยสถาน) โดยกลุ่มเป้าหมายมีความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน จากสื่อเอกสารแผ่นพับ สื่อวารสารราชบัณฑิตยสถาน สื่อจดหมายข่าวราชบัณฑิตยสถาน สื่อบุคคล ด้วยความถี่มากที่สุด ปีละ 1 ครั้ง ผลการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อที่แตกต่างไปคือ กลุ่มเป้าหมายมีความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน จากสื่อหนังสือวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน ด้วยความถี่ 2-3 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.17 จากผลการวิจัยเห็นได้ว่า กลุ่มเป้าหมายมีการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจอยู่ในเกณฑ์ต่ำคือปีละ 1 ครั้ง ยกเว้นสื่อหนังสือวิชาการของราชบัณฑิตยสถานที่มีความถี่การเปิดรับ 2-3 ครั้งต่อปี อาจอธิบายได้ว่า สื่อเฉพาะกิจอย่างหนังสือวิชาการของราชบัณฑิตยสถานเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากกว่าสื่อเฉพาะกิจอื่น ๆ เนื่องจากเป็นสื่อที่กลุ่มเป้าหมายรู้จักมากกว่าสื่ออื่น ๆ และสามารถใช้ในการศึกษาและในชีวิตประจำวันได้ และจากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความถี่ในการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน จากสื่อมวลชน (สื่อโทรทัศน์ เช่น ข่าวสารจากราชบัณฑิตยสถาน หรืออักษรวิจิตรเรื่องการจัดสัมมนาทางวิชาการ สื่อวิทยุ เช่น รายการ “รู้ รักภาษาไทย” สื่อหนังสือพิมพ์ เช่น ข่าวการจัดงานสัมมนาของราชบัณฑิตยสถาน สื่อนิตยสาร สื่อ Internet เช่น เว็บไซต์ของราชบัณฑิตยสถาน) จากสื่อวิทยุ สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อนิตยสาร สื่อ Internet จากสื่ออื่น ๆ ด้วยความถี่ปีละ 1 ครั้งมากที่สุด ซึ่งกลุ่มเป้าหมายมีการเปิดรับข่าวสารจากราชบัณฑิตยสถานค่อนข้างน้อยเนื่องจากเป็นสื่อที่มีความเฉพาะตัว และมีช่วงเวลาในการเสนอสื่อค่อนข้างน้อย ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับราชบัณฑิตยสถานไม่มากนัก อย่างไรก็ตาม ราชบัณฑิตยสถานพยายามจะเสนอข่าวสารต่าง ๆ รวมทั้งผลงานทางวิชาการผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อให้เป็นที่แพร่หลายมากขึ้น

### ส่วนที่ 5 ทักษะคดีที่มีต่อราชบัณฑิตยสถาน

ในด้านทักษะคดีที่มีต่อราชบัณฑิตยสถาน แบ่งออกเป็นทักษะคดีในด้านการให้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน และทักษะคดีในด้านผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน

โดยกลุ่มเป้าหมายมีทักษะคดีโดยรวมต่อราชบัณฑิตยสถานในที่ดีต่อผลงานทางวิชาการคือมีทักษะคดีในเชิงเห็นด้วย เห็นได้จากค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.45 และกลุ่มเป้าหมายมีทักษะคดีด้านการให้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน คือมีทักษะคดีในเชิงเห็นด้วย เห็นได้จากค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.44 กลุ่มเป้าหมายมีทักษะคดีด้านผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน คือมีทักษะคดีในเชิงเห็นด้วย เห็นได้จากค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.48 และซึ่งทักษะคดีในเชิงบวกของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการให้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานอธิบายได้ด้วยแนวความคิดเรื่องทักษะคดีที่ แชนนา

และ เรมเฟิล (Zanna & Rempel, 1988 quoted in Littlejohn, 1999, p. 134) ได้อธิบายถึงทัศนคติว่า ทัศนคติมีพื้นฐานอยู่บนข้อมูล 3 อย่างคือ ข้อมูลความรู้ (cognition information) ข้อมูลเกี่ยวกับอารมณ์/ความรู้สึก (affective/emotional information) และ พฤติกรรมในอดีต (past behaviors) ซึ่งทัศนคติเป็นผลมาจากข้อมูลที่ถูกจัดให้แก่ผู้รับสารโดยผู้ชักจูง ซึ่งข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ (cognitive information) เรียกกันว่า ความเชื่อ (belief) ซึ่งในที่นี้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้เกี่ยวกับราชบัณฑิตยสถานอยู่บ้างแล้ว และได้รับข่าวสารข้อมูลความรู้ทางวิชาการและการให้บริการของราชบัณฑิตยสถาน ทำให้เป็นการตอกย้ำความเชื่อเดิมที่มีอยู่แล้วว่าราชบัณฑิตยสถานเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้ข่าวสารข้อมูลความรู้ทางวิชาการที่น่าเชื่อถือทำให้เกิดทัศนคติในแง่บวกต่อองค์กร ส่วนหนึ่งอาจมาจากพฤติกรรมในอดีตของกลุ่มเป้าหมายที่อาจเคยใช้บริการทางวิชาการและใช้ผลงานวิชาการของราชบัณฑิตยสถานทำให้เกิดทัศนคติในแง่บวกต่อองค์กร ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายมีทัศนคติต่อการให้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานในภาพรวมอยู่ในเชิงบวก ซึ่งประเด็นที่กลุ่มเป้าหมายมีทัศนคติในเชิงบวกมากที่สุด ต่อผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานที่มีความน่าเชื่อถือ รองลงมาคือ ผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานสามารถนำมาใช้อ้างอิงในรายงานหรืองานวิจัยได้ จะเห็นได้ว่าจากผลการวิจัยสามารถอธิบายถึงทัศนคติที่กลุ่มเป้าหมายมีต่อผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานว่ามีความน่าเชื่อถือและสามารถใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันและการศึกษาได้ เนื่องจากความเชื่อเดิมของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อราชบัณฑิตยสถานซึ่งเป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นมานานและมีผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง มีการใช้ผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานเพื่อใช้เป็นเอกสารอ้างอิงอย่างแพร่หลาย และเป็นทางการ รวมทั้งพฤติกรรมการใช้ผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานของกลุ่มเป้าหมายมีการใช้ผลงานวิชาการของราชบัณฑิตยสถานมาแต่เดิม อาทิ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่กลุ่มเป้าหมายจะมีทัศนคติที่เชื่อถือผลงานวิชาการของราชบัณฑิตยสถานมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติดา วรรณมะณี (2542, น. 226) ที่ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) กับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สามารถอธิบายได้จากหลักการเกิดทัศนคติที่กล่าวว่า ทัศนคติของบุคคลส่วนหนึ่งเกิดจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ ความเชื่อ ทัศนคติที่มีอยู่เดิม รวมทั้งจากสื่อมวลชน เป็นผลให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามไปด้วย

จากผลการวิจัยยังพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีทัศนคติในเชิงไม่แน่ใจต่อหัวข้อคำถามเชิงลบ เช่น กลุ่มเป้าหมายไม่ได้รับความสะดวกในการใช้บริการตอบคำถามของราชบัณฑิตยสถาน

การสอบถามข้อมูลผ่านบริการทางโทรสารมรความล่าช้า ผลงานทางวิชาการขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อาจวิเคราะห์ได้ว่ากลุ่มเป้าหมายอาจไม่เคยใช้บริการดังกล่าวหรือไม่ได้ติดตามผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ จากผลการวิจัยพบว่า การที่กลุ่มเป้าหมายมีทัศนคติเชิงบวกต่อราชบัณฑิตยสถานในด้านการให้บริการทางวิชาการ โดยกลุ่มเป้าหมายมีทัศนคติในเชิงบวกมากที่สุดต่อหัวข้อเกี่ยวกับการให้บริการสอบถามข้อมูลของราชบัณฑิตยสถานเพียงพอต่อความต้องการ รองลงมาคือ กลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้มากขึ้นจากการใช้บริการสอบถามข้อมูลจากราชบัณฑิตยสถาน เนื่องมาจากการที่ราชบัณฑิตยสถานพยายามเผยแพร่ช่องทางให้บริการทางวิชาการให้มากขึ้น และพยายามเข้าถึงประชาชนมากขึ้น รวมทั้งความเชื่อถือต่อองค์การราชบัณฑิตยสถานของกลุ่มเป้าหมายที่มีอยู่เดิมทำให้เมื่อเกิดปัญหาด้านวิชาการกลุ่มเป้าหมายก็จะใช้บริการทางวิชาการจากราชบัณฑิตยสถาน

จากการวิจัยครั้งนี้อาจกล่าวได้ว่า การที่กลุ่มเป้าหมายมีทัศนคติในที่ดีต่อราชบัณฑิตยสถานก็สืบเนื่องมาจาก ความรู้ และความเชื่อเดิมที่กลุ่มเป้าหมายมีต่อราชบัณฑิตยสถานในเชิงบวกอยู่ก่อนแล้วจึงเกิดหล่อหลอมเป็นทัศนคติต่อราชบัณฑิตยสถานทั้งในด้านการให้บริการและผลงานทางวิชาการ

### **การทดสอบสมมติฐาน**

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 นิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่มีความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์มีความรู้เกี่ยวกับราชบัณฑิตยสถานแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า

นิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานและความรู้เกี่ยวกับผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานแตกต่างกัน กล่าวคือเพศหญิงมีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางวิชาการและผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานของราชบัณฑิตยสถานมากกว่าเพศชาย จึงอาจอธิบายได้ว่า เพศหญิงมีพฤติกรรมและความใส่ใจในเรื่องสื่อต่าง ๆ กิจกรรมและผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานมากกว่าเพศชาย อีกทั้งยังเก็บรายละเอียดจากสื่อรอบตัวที่ได้รับมากกว่า ผู้วิจัยเห็นว่า เพศหญิงจะมีความสนใจต่อการศึกษาและการแสวงหาความรู้ทางด้านวิชาการมากกว่า ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติดา วรธรรมานี (2542, น. 288) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism)

กับ ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมที่ท่องเที่ยวของนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า นักศึกษาที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน จะมีความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน นักศึกษาหญิงจะมีความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่านักศึกษาชาย และเป็นไปได้ว่าเมื่อนักศึกษาหญิงได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากสื่อใดก็ตาม จะพิจารณาและจดจำรายละเอียดต่าง ๆ ได้มากกว่านักศึกษาชายจึงทำให้มีความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากกว่านักศึกษาชาย

นิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับหน้าที่หลักของราชบัณฑิตยสถานไม่แตกต่างกัน อาจเกิดได้จากราชบัณฑิตยสถานมีการเผยแพร่ผลงานวิชาการมาเป็นเวลานาน กลุ่มเป้าหมายอาจมีพฤติกรรมในอดีต (past behaviors) ในการใช้ผลงานวิชาการของราชบัณฑิตยสถานมาบ้าง ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ในด้านหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถานไม่แตกต่างกัน อีกทั้งสื่อการประชาสัมพันธ์ของราชบัณฑิตยสถานที่เคยเผยแพร่ออกไปนั้น ก็เป็นอีกช่องทางหนึ่งในการเผยแพร่หน้าที่หลักของราชบัณฑิตยสถาน เมื่อสื่อที่เสนอออกไปไม่ว่าจะทางสื่อเฉพาะกิจหรือสื่อมวลชนก็มีส่วนให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้เกี่ยวกับหน่วยงานทั้งสิ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ บุญนิพันธ์ (2539, น. 179) ที่พบว่า นักศึกษาชายและหญิง มีความรู้ในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. ไม่แตกต่างกัน นักศึกษาส่วนใหญ่มีช่วงอายุในระดับที่ใกล้เคียงกัน 18-20 ปี ดังนั้น จึงมีรูปแบบพฤติกรรมไปในแนวทางเดียวกัน รวมถึงพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร และวิถีชีวิตประจำวันด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีกลุ่มทางสังคม (Social Categories Theory) ของ เดอเฟลอร์ (De Fleur) ที่กล่าวว่า ประชาชนที่มีลักษณะทางสังคมคล้ายกัน จะมีพฤติกรรมการสื่อสารที่คล้ายกันด้วย ซึ่งหมายรวมถึง การเปิดรับ ความชอบ และผลของการสื่อสาร

นิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับชั้นปีแตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับหน้าที่หลัก ผลงานทางวิชาการ และกิจกรรมทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานไม่แตกต่างกัน ตัวแปรระดับชั้นปีเทียบได้กับลักษณะทางประชากรศาสตร์ในด้านอายุ ผลจากการวิจัยไม่เป็นไปตามแนวคิดทางประชากรศาสตร์ ที่กล่าวว่า อายุนับเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้คนเรามีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เหมือนหรือแตกต่างกัน ทั้งในแง่ของความคิด ความสนใจ และพฤติกรรม (ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ 2542, น. 47-49) แต่ในงานวิจัยนี้อาจอธิบายได้ว่า กลุ่มเป้าหมายที่เป็นนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั้ง 4 ชั้นปี มีระดับอายุต่างกันอยู่ในช่วงใกล้เคียงกัน ทำให้ความรู้ที่มีต่อราชบัณฑิตยสถานไม่แตกต่างกัน แม้ระดับชั้นปีจะแตกต่างกันแต่การที่กลุ่มเป้าหมายมีช่วงอายุใกล้เคียงกันก็ทำให้ ความคิด ความสนใจและพฤติกรรมในการใช้ชีวิตประจำวันรวมทั้งการเปิดรับ

สื่อไม่แตกต่างกัน รวมทั้งพฤติกรรมการใช้บริการทั้งด้านผลงานวิชาการทั้ง 4 ชั้นปี ก็มีการใช้ผลงานวิชาการของราชบัณฑิตยสถานในการเรียนและในชีวิตประจำวันใกล้เคียงกัน

นิติต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสาขาวิชาแตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับหน้าที่หลักและผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานแตกต่างกัน จากผลการวิจัยนี้เป็นไปตามแนวคิดประชากรศาสตร์ ในตัวแปรด้านการศึกษาที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกัน ตามแนวคิดประชากรศาสตร์ ที่กล่าวว่า คนที่ได้รับการศึกษาที่แตกต่างกัน ในระดับศึกษาที่แตกต่างกัน หรือในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน ย่อมมีความรู้สึกรู้คิด อุดมการณ์ ทัศนคติ ค่านิยม และความต้องการที่แตกต่างกันไป (ปรมะ สตะเวทิน, 2542, น. 108) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี ตั้งจิตศิลป์ (2537, น. 121) ที่พบว่าประชากรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับการรักษาคุณภาพน้ำแตกต่างกัน และมีงานวิจัยอีกหลายชิ้นที่พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรกับความรู้ อื่น ๆ อีกเช่น ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์ต่อความรู้และพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร

ความแตกต่างทางด้านการศึกษานี้ เป็นความแตกต่างทางด้านสาขาวิชา ซึ่งผลจากการศึกษาที่พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสายวิทยุมีความรู้เกี่ยวกับหน้าที่หลักและผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานมากกว่านักศึกษาที่ศึกษาในสายศิลป์ อาจวิเคราะห์ได้ว่า ความแตกต่างทางด้านสาขาวิชาที่ศึกษามีความสัมพันธ์กับความรู้ที่มีต่อราชบัณฑิตยสถานที่แตกต่างกันอาจมาจากพื้นฐานความรู้เดิมของนักศึกษาแต่ละคนอยู่แล้ว และนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน อาจมีการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกัน มีผลทำให้ระดับความรู้เกี่ยวกับหน้าที่หลักและผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานแตกต่างกัน และอาจเป็นไปได้ว่า ด้วยสาขาวิชาที่ศึกษาทำให้นักศึกษาสายวิทยุมีความสนใจในการเลือกเปิดรับข่าวสารและใช้ผลงานทางวิชาการมากกว่านักศึกษาในสายศิลป์ ดังที่ เดอเฟลอร์ (De Fleur) ได้กล่าวถึงความแตกต่างของผู้รับสาร ที่ทำให้ความสนใจที่จะเลือกเปิดรับสารต่างกัน อันได้แก่ กลุ่มสังคม บุคลิกภาพ สถานภาพทางจิต การเรียนรู้ในสิ่งแวดล้อมต่างกัน ทัศนคติ ค่านิยมของแต่ละบุคคล ซึ่งทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารในประเภทและปริมาณที่ต่างกันไป ตามกลุ่มที่ตนสังกัดอยู่ ส่วนผลการวิจัยในด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์ ในตัวแปรด้านสาขาวิชานี้กลับพบอีกว่า สาขาวิชาต่าง ๆ มีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามแนวคิดประชากรศาสตร์ อาจเนื่องมาจากนักศึกษาในทั้ง 2 สาขาวิชา ยังมีความรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานค่อนข้างน้อย จึงมีความรู้เรื่องกิจกรรมทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานไม่ได้แตกต่างกัน และกลุ่มเป้าหมายศึกษาอยู่ต่างสาขาวิชากันแต่กลุ่มเป้าหมายมีความคล้ายคลึงกันในด้านอายุ เศรษฐกิจและสังคม จากสภาพแวดล้อมที่ใกล้เคียงกันก็อาจทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ทางด้าน

กิจกรรมทางวิชาการไม่ต่างกัน เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะทางสังคมเหมือนกันก็จะได้รับข้อมูลข่าวสารและมีความสนใจในสิ่งที่ใกล้เคียงกัน

นิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ครอบครัวแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับหน้าที่หลัก กิจกรรมทางวิชาการและผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดทางประชากรศาสตร์ ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ (2534, น. 72) กล่าวว่า รายได้ครอบครัวนั้นเป็นตัวแปรที่มีบทบาทใกล้เคียงกันกับตัวแปรด้านการศึกษา เนื่องจากเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ที่มีความสัมพันธ์กันสูงมาก โดยเฉพาะแล้ว คนที่มีการศึกษาสูง มักจะมีรายได้ครอบครัวสูง

สมมติฐานการวิจัยที่ 2 นิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่มีความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์มีทัศนคติต่อราชบัณฑิตยสถานแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า

นิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานแตกต่างกัน กล่าวคือ นักศึกษาเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานมากกว่านักศึกษาชาย ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดด้านประชากรศาสตร์ และแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติดา วรระมานี (2542) ที่พบว่านักศึกษาที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่างกัน โดยจากผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาหญิงจะมีทัศนคติการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดีกว่านักศึกษาชาย ทั้งนี้ จากผลการวิจัยนิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานแตกต่างกัน อาจอธิบายได้ว่า ตามแนวคิดประชากรศาสตร์ความแตกต่างทางด้านเพศทำให้แต่ละคนมีการดำเนินชีวิต การเปิดรับข่าวสาร และทัศนคติที่แตกต่างกัน ในการวิจัยนี้เพศหญิงมีทัศนคติต่อการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานที่ดีกว่าเพศชาย อาจมากจากการที่เพศหญิงจะมีการเลือกรับรู้และจดจำสื่อต่าง ๆ มากกว่าเพศชาย และให้ความสนใจกับการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานมากกว่า

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่านิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีทัศนคติต่อผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรกนก นิลดำ (2549, น. 205) ที่พบว่า ในการศึกษาตัวแปรลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ แตกต่างกันจะมีทัศนคติต่อรูปแบบการนำเสนอข้อความ (SMS) ที่ปรากฏในรายการข่าวที่เสนอผ่านสื่อโทรทัศน์ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล (The Individual Differences Theory) และพบว่า ลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ

อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติต่อเนื้อหาของข้อความสั้น (SMS) ที่ปรากฏในรายการข่าวที่เสนอผ่านสื่อโทรทัศน์

นิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับชั้นปีแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการใช้บริการทางวิชาการราชบัณฑิตยสถานและมีทัศนคติต่อผลงานวิชาการของราชบัณฑิตยสถานไม่แตกต่างกัน และลักษณะทางประชากรศาสตร์ อันได้แก่ สาขาวิชา มีทัศนคติต่อการใช้บริการทางวิชาการราชบัณฑิตยสถานและมีทัศนคติต่อผลงานวิชาการของราชบัณฑิตยสถานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีประชากรศาสตร์ที่กล่าวว่า คนที่ได้รับการศึกษา ที่แตกต่างกัน ในระบบการศึกษาที่แตกต่างกัน หรือในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน ย่อมมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์ รสนิยม ค่านิยม และความต้องการที่แตกต่างกันไป (ปรมะ สตะเวทิน, 2542, น. 108) ทั้งนี้ อาจอธิบายได้ว่า นักศึกษาที่มีระดับชั้นปีแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อราชบัณฑิตยสถานไม่ต่างกันเนื่องมาจากระดับอายุของนักศึกษาทั้ง 4 ชั้นปีไม่แตกต่างกันมาก และยังอยู่ในช่วงอายุเดียวกันคือ ระหว่าง 19-23 ปี จึงมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ทัศนคติ คล้ายคลึงกัน และนักศึกษาที่มีสาขาวิชาต่างกันมีทัศนคติต่อราชบัณฑิตยสถานไม่ต่างกัน อธิบายได้ว่า การสุ่มตัวอย่างของนักศึกษาในด้านสาขานั้นมีจำนวนใกล้เคียงกัน และอาจอธิบายได้จากพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของกลุ่มเป้าหมายซึ่งมีความคล้ายกันทางด้านอายุ ทำให้มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารใกล้เคียงกัน ทำให้เกิดทัศนคติที่สอดคล้องกัน

ส่วนความแตกต่างทางประชากรศาสตร์ในเรื่องรายได้ครอบคลุม ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า นิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกันมีรายได้ครอบคลุมแตกต่างกันมีทัศนคติต่อผลงานทางวิชาการและการให้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยนี้ อธิบายได้ว่า เหตุที่ตัวแปรความแตกต่างด้านรายได้ครอบคลุมแตกต่างกันของกลุ่มเป้าหมายมีทัศนคติต่อราชบัณฑิตยสถานไม่แตกต่างกัน เนื่องมาจากแม้รายได้ครอบคลุมของกลุ่มเป้าหมายจะแตกต่างกัน แต่กลุ่มเป้าหมายแต่ละคนก็มีทัศนคติภายในใจมาตั้งแต่แรกที่เปลี่ยนแปลงได้ยาก ตามที่ อรวรรณ ปิรันธน์โหวท (2546, น. 25) ได้กล่าวถึงทัศนคติว่าเป็น แนวโน้มของคน ๆ หนึ่งที่มีต่อสิ่งเร้าหรือเรื่องบางเรื่อง รวมถึงผลรวมของความรู้สึก อคติ ความกลัว ความคิด และความรู้สึกอื่น ๆ ที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ และมีความสัมพันธ์กับความเชื่อ (Beliefs) ในเรื่องต่าง ๆ หรือโลกทัศน์ที่ปลูกฝังอยู่ก่อนแล้ว (Predispositions) ซึ่งจากความคิดในด้านทัศนคตินี้ หากกลุ่มเป้าหมายมีความเชื่อ ความคิด ความรู้ที่ถูกปลูกฝังเป็นทัศนคติของตนเองแล้ว แม้รายได้ของแต่ละครอบครัวจะต่างกันก็ไม่ทำให้ทัศนคติของกลุ่มเป้าหมายแตกต่างกัน พรทิพย์ สัมปัตตะวนิช (2537, น. 155) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของทัศนคติไว้ว่าทัศนคติเป็นสิ่งที่พัฒนามาจากการเรียนรู้ของมนุษย์ ซึ่งการเรียนรู้นั้นอาจเกิดได้จากที่บุคคลนั้น มีประสบการณ์ต่อ

โลกของความเป็นจริง ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติของบุคคล (personal influence) นอกจากนี้ ยังมี การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการเปิดรับสื่อมวลชน (exposure to mass media) ด้วย จึงอาจอธิบายได้ ว่า การที่กลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน อันได้แก่ ระดับวิชา สาขาวิชา และ รายได้ครอบครัวย่อมไม่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติที่มีต่อราชบัณฑิตยสถาน ก็อาจเนื่องจากการที่ ทัศนคติของกลุ่มเป้าหมายที่พัฒนามาจากความเชื่อที่มีอยู่ดั้งเดิม ซึ่งอาจส่งสมมาจากประสบการณ์ ต่อโลกของความเป็นจริง และการเปิดรับข่าวสาร ทำให้การรับรู้จากประสบการณ์ของกลุ่มเป้าหมาย ต่อราชบัณฑิตยสถานมีมายาวนาน มีการใช้บริการและการเปิดรับข่าวสารที่ไม่แตกต่างกัน ทำให้ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันดังกล่าว ไม่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติที่มีต่อ ราชบัณฑิตยสถาน

สมมติฐานการวิจัยที่ 3 นิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่มีความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการเกี่ยวกับ ราชบัณฑิตยสถานแตกต่าง ซึ่งพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการในที่นี้คือ ความถี่ใน การเปิดรับข่าวสารทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน ผลการวิจัยพบว่า

นักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการ เปิดรับข่าวสารทางวิชาการเกี่ยวกับราชบัณฑิตยสถานแตกต่างกัน และพบว่าเพศหญิงมีความถี่ ในการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการเกี่ยวกับราชบัณฑิตยสถานมากกว่าเพศชาย อาจอธิบายได้จาก การที่เพศหญิงและเพศชายมีความแตกต่างกันทั้งในด้านพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร กิจกรรมใน ชีวิตประจำวัน ทัศนคติ ที่กล่าวว่า ผู้หญิงกับผู้ชายมักมีความแตกต่างกันมาในเรื่องของความคิด ทัศนคติ ทั้งนี้เพราะสังคมและวัฒนธรรมได้กำหนดบทบาท และกิจกรรมของคนสองเพศไว้ต่างกัน อันรวมไปถึงรูปแบบการสื่อสาร และการศึกษาหรือความรู้ เป็นอีกลักษณะหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร คนที่มีการศึกษาในระดับ สาขาวิชาที่ต่างกัน ย่อมมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์ และความต้องการ ต่างกันไป (ปรมะ สตะเวทิน, 2542, น. 108) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาพงษ์ จันทรชอน (2546, น. 230) พบว่าในเรื่องความแตกต่างระหว่างเพศ และพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารนั้น พบ ความแตกต่างในเรื่องเพศ กับระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสาร โดยเพศชายจะใช้ระยะเวลาในการ เปิดรับชมสถานีข่าวโทรทัศน์ชนชั้นชาแนลยูบีซี 8 มากกว่าเพศหญิงเล็กน้อย และสอดคล้องกับงาน วิจัยของ วิลโล โกลด์ฮาเบอร์ แลเยต (Wilo, Goldhaors and Yates, 1980, p. 87 อ้างถึงใน ธนาพงษ์ จันทรชอน, 2546, p. 246) ที่ว่าความแตกต่างทางเพศทำให้บุคคลมีพฤติกรรมการ เปิดรับข่าวสารแตกต่างกัน นอกจากนี้ ผลการวิจัยในเรื่องนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐในเขต กรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการเกี่ยวกับ ราชบัณฑิตยสถานแตกต่างกัน พบว่าไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเดอเฟลอร์ (De Fleur อ้างถึงใน

พีระ จิรโสภณ, 2540, น. 654) ที่ว่า ประชาชนที่มีลักษณะทางสังคมคล้ายกันจะแสดงพฤติกรรม การสื่อสารมวลชนคล้ายกัน ในขณะที่ประชาชนที่มีลักษณะทางสังคมแตกต่างกัน ก็จะมีพฤติกรรม การสื่อสารมวลชนต่างกัน พฤติกรรมการสื่อสารมวลชนนี้ ได้แก่ การเปิดรับสื่อมวลชน ความชอบ ต่อสื่อประเภทต่าง ๆ

ส่วนการทดสอบสมมติฐานนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่มี ระดับชั้นปี สาขาวิชา และรายได้แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการเกี่ยวกับ ราชบัณฑิตยสถานไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มนิสิตนักศึกษา แม้จะมีความแตกต่างทางด้านสาขาวิชาแต่ก็มีความคล้ายคลึงกันบางประการของลักษณะทางประชากร ศาสตร์ คือ อายุ และระดับการศึกษาคือ กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา อีกทั้งสภาพแวดล้อมที่ ใกล้เคียงกัน มีผลให้พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารไม่แตกต่างกัน ส่วนในด้านระดับชั้นปีที่แตกต่าง กันผลการวิจัยพบว่าชั้นปีแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการเกี่ยวกับ ราชบัณฑิตยสถานไม่แตกต่างกันนั้น อาจมาจากการที่กลุ่มเป้าหมายที่มีความแตกต่างกันด้าน ระดับชั้นปี ซึ่งมีระดับอายุใกล้เคียงกัน มีกลุ่มสังคม และพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารคล้ายคลึงกัน จึง มีความดีในการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการจากราชบัณฑิตยสถานใกล้เคียงกัน ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ บุญนิพันธ์ (2539, น. 122) พบว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชา ในระดับมัธยมปลายต่างกันมีการเปิดรับสื่อในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. ไม่ต่างกัน ส่วนลักษณะ ทางประชากรศาสตร์ด้านรายได้ครอบคลุมที่ต่างกันมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการ เกี่ยวกับราชบัณฑิตยสถานไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนกาจ สิงพันธ์ (2546, น. 136) ที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับ ข้อมูลข่าวสารผ่านเว็บไซต์เว็บบอร์ดของนักศึกษามหาวิทยาลัยในภาคใต้ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยใน ภาคใต้ที่มีรายได้ครอบคลุมที่แตกต่างกันไม่มีความสัมพันธ์ต่อความดีในการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ผ่านทางเว็บไซต์ เว็บบอร์ด ผู้วิจัยคิดว่าอาจเนื่องมาจากแม้รายได้ครอบคลุมของกลุ่มเป้าหมายจะ แตกต่างกันแต่การที่กลุ่มเป้าหมายมีวิถีชีวิต ลักษณะทางสังคมที่ใกล้เคียงกัน คือ การที่กำลัง ศึกษาอยู่ในระดับมหาวิทยาลัย และกลุ่มอายุที่ใกล้เคียงกันก็เป็นผลให้กลุ่มเป้าหมายมีการเปิดรับ สื่อที่คล้ายคลึงกัน

สมมติฐานการวิจัยที่ 4 นิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่มีความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์มีพฤติกรรมการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศ แตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานแตกต่างกัน โดยเฉพาะหญิง มีการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานมากกว่าเพศชาย ซึ่งจากผลการวิจัยนี้สอดคล้อง

กับแนวคิดด้านประชากรศาสตร์ที่กล่าวว่าเมื่อบุคคลที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกัน มีพฤติกรรมทั่ว ๆ ไปแตกต่างกัน (ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ, 2534, น. 65) ดังนั้น นักวิชาการสื่อสารบางกลุ่ม จึงเชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลนั้น ๆ จึงน่าจะแตกต่างกันด้วย บุคคลที่อยู่ในแต่ละกลุ่มประชากรศาสตร์ย่อมมีกิจกรรม และการดำเนินชีวิต ตลอดจนการมีเวลาว่างต่างกัน คุณสมบัติด้านประชากรศาสตร์ได้ผลักดันให้คนที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกัน ต้องมีกิจวัตรในการทำงานเดียวกัน และพฤติกรรมต่าง ๆ ก็คล้ายคลึงหรือเหมือนกัน จากผลการวิจัยนี้จึงอาจอธิบายได้ตามแนวคิดประชากรศาสตร์ดังกล่าวว่า กลุ่มเป้าหมายที่มีเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะหญิงมีการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานมากกว่าเพศชาย อาจมาจากนิสัยของเพศหญิงที่แตกต่างจากเพศชาย ในช่วงการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพศหญิงมักมีความใส่ใจในทางวิชาการมากกว่าและแสวงหาข้อมูลข่าวสารและมีพฤติกรรมใช้บริการทางวิชาการมากกว่า

นิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่มีชั้นปี และรายได้ครอบครัวแตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี ตั้งจิตต์ศีล (2537, น. 160) ที่พบว่า ประชาชนที่มีเพศ และอายุแตกต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการสู่มตัวอย่างนั้นไม่มีความสมดุลกันหรือจำนวนกลุ่มเป้าหมายมีน้อยเกินไปก็ได้ ทั้งนี้ จากการศึกษาในเรื่อง ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ที่พบว่า ชั้นปี และรายได้ครอบครัว แตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานไม่แตกต่างกันนั้น ไม่สอดคล้องกับแนวคิดด้านประชากรศาสตร์ที่ได้กล่าวไปแล้ว ทั้งนี้ อาจอธิบายผลการวิจัยนี้ได้ว่า กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 ชั้นปีมีกลุ่มอายุและรายได้ครอบครัวที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งกลุ่มเป้าหมายที่มีระดับอายุและรายได้ครอบครัวใกล้เคียงกันก็อาจมีพฤติกรรมการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานไม่ต่างกัน เป็นไปตามแนวคิดแนวคิดทฤษฎีกลุ่มทางสังคมของ (Social Categories Theory) ของ เดอเฟลอร์ (De Fleur) ที่กล่าวว่า ประชาชนที่มีลักษณะทางสังคมคล้ายกัน จะมีพฤติกรรมการสื่อสารที่คล้ายกันด้วย ซึ่งหมายถึง การเปิดรับ ความชอบ และผลของการสื่อสาร สำหรับลักษณะทางสังคมอยู่กลุ่มเดียวกันจะมีพฤติกรรมไปในทางเดียวกัน

ด้านสาขาวิชา เมื่อทดสอบสมมติฐานแล้วพบว่า นิสิต นักศึกษาที่มีสาขาวิชาแตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานแตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่ศึกษาในสายศิลป์มีพฤติกรรมการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานมากกว่านักศึกษาที่ศึกษาในสายวิทย์ สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีประชากรศาสตร์ที่ ปรมะ สตะเวทิน (2542, น. 108) กล่าวว่า คนที่ได้รับการศึกษาที่แตกต่างกัน ในระบบการศึกษาที่แตกต่างกัน หรือในสาขาวิชาที่

แตกต่างกัน ย่อมมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์ ทัศนนิยม ค่านิยม และความต้องการที่แตกต่างกันไป จากการศึกษาครั้งนี้ อาจอธิบายได้ว่า สาขาวิชาที่แตกต่างกันของกลุ่มเป้าหมายอาจทำให้พฤติกรรม การใช้ชีวิตประจำวัน รวมทั้งการเปิดรับข่าวสารและการใช้บริการทางวิชาการที่ต่างกัน ซึ่งจากผล การวิจัยพบว่า กลุ่มนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาในสายศิลป์มีพฤติกรรมการใช้บริการทางวิชาการของ ราชบัณฑิตยสถานมากกว่านักศึกษาที่ศึกษาในสายวิทย์ อาจเนื่องมาจากความจำเป็นในการ ต้องการใช้บริการของนิสิตนักศึกษาสายศิลป์ต่อบริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานที่มีมากกว่า

สมมติฐานการวิจัยที่ 5 ทัศนคติที่มีต่อผลงานทางวิชาการและการใช้บริการทางวิชาการของ ราชบัณฑิตยสถานของนิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์ต่อ พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางวิชาการเกี่ยวกับราชบัณฑิตยสถาน ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติต่อ ผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานและการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน ของนิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับ ข่าวสารทางวิชาการเกี่ยวกับราชบัณฑิตยสถานในเชิงบวก กล่าวคือ นิสิต นักศึกษามีทัศนคติในเชิง บวกต่อผลงานทางวิชาการและการใช้บริการทางวิชาการราชบัณฑิตยสถานก็จะพฤติกรรมการเปิดรับ ข่าวสารทางวิชาการเกี่ยวกับราชบัณฑิตยสถานเหมือนกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งกานต์ ฉัตรวีระชัยกิจ (2543) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร พฤติกรรมในการใช้บริการ และทัศนคติ ของลูกค้าที่มีต่อธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) พบว่า การเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการใช้บริการของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) คือ ความถี่ในการเปิดรับข่าว สารมีความสัมพันธ์กับการบริการของธนาคารที่ลูกค้าเลือก ผลการวิจัยนี้อาจอธิบายได้ว่า เมื่อ กลุ่มเป้าหมายมีทัศนคติที่ดีต่อราชบัณฑิตยสถาน อาจมาจากความน่าเชื่อถือในผลงาน การให้ บริการที่ดี ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีแนวโน้มที่จะเปิดรับข่าวสารของราชบัณฑิตยสถานมากขึ้น โดย กลุ่มเป้าหมายจะมีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อที่เหมือน ๆ กัน และเลือกใช้และรับรู้ และเลือกจดจำ ข่าวสารที่ตนพอใจ ซึ่งสอดคล้องแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ คือ กลุ่มเป้าหมายที่ทัศนคติที่ดีต่อ ราชบัณฑิตยสถานที่ตั้งสมมาจากความรู้สึก (Affection) ความเชื่อต่าง ๆ (Beliefs) จนเกิดเป็น ทัศนคติและแสดงออกมาทางพฤติกรรม ซึ่งกรณีนี้แสดงออกมาทางด้านพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ซึ่งกลุ่มเป้าหมายจะเลือกเปิดรับข่าวสารที่สอดคล้องกับทัศนคติเดิมของตน และพยายามหลีกเลี่ยง ข่าวสารที่ไม่สอดคล้องกับทัศนคติและความคิดเห็นเดิมของตน การเลือกรับรู้หรือตีความและ กระบวนการเลือกจดจำที่ตรงกับความสนใจ ความต้องการ ทัศนคติ ของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ คำกล่าวของ ฟิชเบิร์ต และ อาเซน (Fishbein และ Ajzen, 1975, pp. 14-16 อ้างถึงใน ธนาพงษ์ จันทรชอน, 2546, น. 47) ได้อธิบายถึงที่มาของทัศนคติว่า ทัศนคติเป็นความรู้สึก (Affection) ใน การประเมินค่า (Evaluation) ตามธรรมชาติของมนุษย์ที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งถูกกำหนดขึ้นมาจากความ

เชื่อต่าง ๆ (Beliefs) ของบุคคลที่มีต่อวัตถุ บุคคลส่วนมากจะมีความเชื่อต่าง ๆ ทั้งในทางบวกและทางลบต่อวัตถุ โดยทัศนคติจะเป็นผลที่เกิดจากการเชื่อมต่อกันระหว่างความเชื่อต่าง ๆ ที่บุคคลมีเข้ากับความรู้สึก หรือการประเมินค่าโดยรวมทั้งหมดที่มีต่อวัตถุ ซึ่งเกิดขึ้นจากความเชื่อนั้น ทั้งนี้แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติได้กล่าวถึงคุณลักษณะของทัศนคติว่าทัศนคติเป็นสิ่งที่พัฒนามาจากการเรียนรู้ของมนุษย์ ซึ่งการเรียนรู้ที่อาจเกิดขึ้นได้จากที่บุคคลนั้น มีประสบการณ์ต่อโลกของความเป็นจริง ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติของบุคคล (personal influence) นอกจากนี้ ยังมีการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการเปิดรับสื่อมวลชน (exposure to mass media) (พรทิพย์ สัมปัตตะวนิช, 2537, น. 155) และสอดคล้องกับทฤษฎีการเปิดรับสื่อ (Media Exposure Theory) ซึ่งกล่าวว่า กระบวนการการเลือกสรรเปรียบเสมือนเครื่องกรอง (Filters) ข่าวสารในการรับรู้ของมนุษย์เราซึ่งประกอบด้วยการกลั่นกรอง 3 ชั้นดังนี้ การเลือกเปิดรับหรือเลือกสนใจ (Selective Exposure or Selective Attention) การเลือกรับรู้หรือตีความ (Selective Prescription or Selective Interpretation) กระบวนการเลือกจดจำ (Selective Retention) (Joseph T. Klapper, 1960) ดังนั้น การเลือกจดจำเนื้อหาของสารที่ได้รับจึงเป็นการช่วยส่งเสริมทัศนคติหรือความเชื่อเดิมของผู้รับสารให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้นและเปลี่ยนแปลงยากขึ้น

สมมติฐานการวิจัยที่ 6 ทัศนคติที่มีต่อราชบัณฑิตยสถานของนิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติต่อการใช้บริการทางวิชาการและผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานของนิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน กล่าวคือ ยิ่งนักศึกษามีทัศนคติต่อราชบัณฑิตยสถานในเชิงบวกมากเท่าใด ก็จะมีพฤติกรรมการใช้บริการวิชาการและผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานมากขึ้นเท่านั้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งกานต์ ฉัตรวีระชัยกิจ (2543, น. 177) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร พฤติกรรมในการใช้บริการ และทัศนคติของลูกค้าที่มีต่อธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) พบว่า พฤติกรรมในการใช้บริการของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของลูกค้าที่มีต่อธนาคาร คือ ปัจจัยในการตัดสินใจใช้บริการของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) คือเมื่อลูกค้าได้ใช้บริการของธนาคารแล้วอาจจะมีทัศนคติไปในเชิงบวก ทำให้เขาแสดงออกหรือรู้สึก หรืออารมณ์จากสภาพจิตใจได้ตอบในด้านดีต่อบุคคลหรือเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่ง รวมทั้งหน่วยงานหรือองค์กรซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับพฤติกรรม ที่ว่า ทัศนคติเป็นเหมือนหางเสือของพฤติกรรม คือเป็นเครื่องมือควบคุมการกระทำของบุคคล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาดา วรรณะมานี (2542, น. 96) พบว่า ทัศนคติต่อการ

ท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยพบว่า ยิ่งนักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากเท่าใด ก็จะมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ ที่ว่า ทัศนคติมีผลต่อพฤติกรรม แนวคิดนี้นักวิชาการหลายคน เช่น แฮร์รี ซี. เตรียันดิส (Harry C. Triandis อ้างถึงใน สุชาติดา วรรณะมานี, 2542, น. 233) อาเซน (Ajzen) และ ฟิชเบิร์น (Fishbein) มีแนวคิดเห็นพ้องกันว่า พฤติกรรมหรือการปฏิบัติของมนุษย์เป็นผลมาจากทัศนคติ ที่ว่าทัศนคติเป็นสิ่งที่กระตุ้นพฤติกรรมปฏิบัติของบุคคล บุคคลปฏิบัติอย่างไรอย่างหนึ่งส่วนหนึ่งสืบเนื่องมาจากทัศนคติ และพฤติกรรมนั้น ๆ จะสอดคล้องกับทัศนคติด้วยโดยทัศนคติในทางบวกนั้น จะเป็นทัศนคติที่จะชักนำให้บุคคลแสดงปฏิกิริยาในด้านดีต่อบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อมรอบตัว

ทัศนคติของนิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อราชบัณฑิตยสถานมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานอธิบายได้ว่า การที่กลุ่มเป้าหมายมีทัศนคติในเชิงบวกที่อาจเกิดจากสภาพแวดล้อม การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับราชบัณฑิตยสถานทั้งสื่อมวลชน สื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจที่ก่อให้เกิดทัศนคติต่อราชบัณฑิตยสถานในเชิงบวก ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีการใช้บริการทางวิชาการและผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานมากขึ้นด้วย เนื่องจากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติได้อธิบายแล้วว่า ทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิดของคนแต่ละคนจะแสดงออกมาทางพฤติกรรม อีกทั้งการที่กลุ่มเป้าหมายเป็นนิสิตนักศึกษาจึงมีการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานเพื่อการศึกษา วิจัย และใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันมาก

### ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการศึกษาพบว่า โดยทั่วไปกลุ่มเป้าหมายมีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงานราชบัณฑิตยสถาน ในแง่ผลงานทางวิชาการสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในการศึกษาและในชีวิตประจำวัน แต่ทั้งนี้ กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่จะรู้จักแต่ผลงานหลัก ๆ ของราชบัณฑิตยสถาน เช่น พจนานุกรม แต่ไม่ค่อยรู้จักผลงานทางวิชาการอื่น ๆ มากนัก จึงควรมีการประชาสัมพันธ์องค์กรและผลงานขององค์กรให้มากขึ้น

2. จากผลการศึกษาพบว่า ผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานยังไม่ครอบคลุมผลงานทางวิชาการทุกสาขา ยังมีบางสาขาวิชาที่ราชบัณฑิตยสถานยังไม่ได้ผลิต ราชบัณฑิตยสถานจึงควรปรับปรุงในเรื่องความหลากหลายและความครอบคลุมงานวิชาการมากขึ้น

3. กลุ่มเป้าหมายบางส่วนยังมีทัศนคติต่อผลงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานยังขาดความทันสมัย จึงเป็นจุดอ่อนของราชบัณฑิตยสถานควรมีการปรับปรุงผลงานทางวิชาการของตนอย่างเร่งด่วน

4. ในส่วนของการเสนอชื่อ ไม่ว่าจะป็นชื่อมวลชน ชื่อเฉพาะกิจ ราชบัณฑิตยสถานควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากแม้ว่าในระยะเวลาที่ผ่านมาราชบัณฑิตยสถานมีการเร่งการประชาสัมพันธ์หน่วยงานและผลงานของหน่วยงานเป็นจำนวนมาก แต่ยังไม่ได้ผลตอบรับจากกลุ่มเป้าหมายเท่าที่ควร เห็นได้จากผลการศึกษา ว่า แม้กลุ่มเป้าหมายจะเปิดรับชื่อจากราชบัณฑิตยสถาน แต่ก็ยังอยู่ในระดับต่ำ เช่น รายการ “รู้ รักภาษาไทย” ที่ออกอากาศทุกวันทางสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ แต่กลุ่มเป้าหมายก็ยังมี การเปิดรับในระดับต่ำ โดยเฉพาะในปี 2550 ราชบัณฑิตยสถานจัดให้มีกิจกรรมการรณรงค์ปีการใช้ภาษา และมีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะป็น โทรทัศน์ วิทยุ แต่ก็ผลตอบรับไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้น ราชบัณฑิตยสถานควรมีการปรับปรุงด้านการประชาสัมพันธ์หน่วยงานรวมทั้งผลงานทางวิชาการของตนเองอย่างเร่งด่วน เพื่อให้ผลงานที่ผลิตมาเป็นประโยชน์อย่างกว้างขวางต่อคนในสังคม และกลุ่มเป้าหมายบางส่วนก็ได้เสนอให้ราชบัณฑิตยสถานมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นกว่าเดิม

5. จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเป้าหมายยังไม่มี การเข้าถึงหน่วยงานและใช้บริการเท่าที่ควร กลุ่มเป้าหมายมีการใช้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานต่อปียังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือ ปีละ 1 ครั้งมากที่สุด ร้อยละ 39.25 และมีการใช้บริการมากกว่า 8 ครั้งต่อปีต่ำที่สุด คือ ร้อยละ 8.25 โดยกลุ่มเป้าหมายบางส่วนได้ให้ความเห็นว่า การให้บริการของราชบัณฑิตยสถานเข้าถึงได้ยากและไม่ทราบว่ามีการให้บริการด้านใดบ้าง และการผลการวิจัยเกี่ยวกับประเภทของการให้บริการพบว่า กลุ่มเป้าหมายนิยมใช้บริการทางวิชาการผ่านช่องทางทาง การให้บริการตอบคำถามทางเว็บไซต์ คือร้อยละ 38 ราชบัณฑิตยสถานจึงควรพัฒนาช่องทาง การให้บริการที่เป็นที่นิยม และเพิ่มช่องทางการให้บริการทางวิชาการให้มากขึ้น

6. ในด้านของกิจกรรมทางวิชาการ จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเป้าหมายยังมีความรู้ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการในระดับต่ำ ราชบัณฑิตยสถานจึงควรเร่งเพิ่มและปรับปรุงกิจกรรมทางวิชาการให้มากขึ้น ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไป และหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนให้รับรู้และเข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น

7. ราชบัณฑิตยสถานควรมีการปรับปรุงความหลากหลายของการนำเสนอชื่อ เช่น อาจเพิ่มชนิดของชื่อ หรือความบ่อยครั้งในการนำเสนอชื่อ เพื่อให้เข้าถึงประชาชนให้มากขึ้น

### ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาใน เรื่อง ทักษะคิดของนิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งกลุ่มเป้าหมายยังไม่ครอบคลุม คือ ศึกษาเพียงนิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น ในการศึกษาค้างต่อไปจึงควรศึกษากลุ่มประชากรให้หลากหลายมากขึ้น
2. ราชบัณฑิตยสถานมีการเสนอสื่อในด้านของรายการโทรทัศน์ก็ควรมีการศึกษาในเรื่องสื่อโทรทัศน์ด้วยเนื่องจากเป็นสื่อที่เข้าถึงประชาชนได้มากและทั่วถึงกว่าสื่อวิทยุที่เสนออยู่ ทั้งนี้จะให้ผลการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและประชาชนทั่วไปมากขึ้น
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผลงานทางวิชาการประเภทเดียวกันของหน่วยงานอื่น เช่น พจนานุกรมฉบับมติชน ว่าประชาชนมีทัศนคติ การเปิดรับ และความน่าเชื่อถือของสื่อจากหน่วยงานใดมากกว่า